

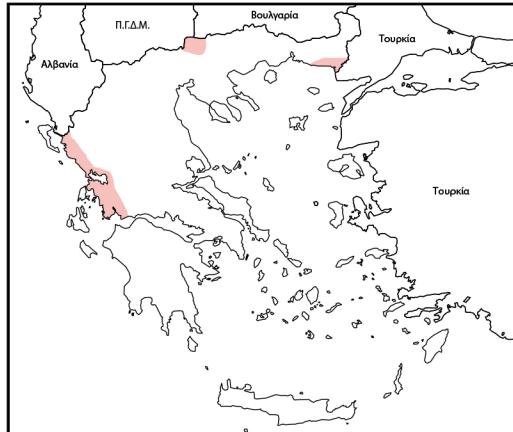
Aquila heliaca Savigny, 1809

Βασιλαετός, Imperial Eagle

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κρισίμως Κινδυνεύον [A2ac, C1+2a(ii), D]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Τρωτό VU

Summary: Up until the pre war decades and even until the '60s the Imperial Eagle was a quite widespread and a more common raptor species in Greece. Following a dramatic population decline, it is today most probably extinct as a breeding species, as possibly a single pair may still nest (Handrinos & Akriotis 1997, BirdLife International 2004). The species is a rare and local winter visitor, particularly in the large wetlands of northern Greece, with an average year population of 6-10 ind., mainly juveniles. Very few individuals wander south during autumn migration, but there is still no clear pattern of passage movements (Handrinos & Akriotis 1997). Main threats are the degradation of the lowland forests and wetlands, prey decline, illegal shooting and poison baits.

253

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Κοινό στην Ελλάδα και με ευρεία κατανομή είδος στα προπολεμικά χρόνια και μέχρι τη δεκαετία του '60, ο πληθυσμός του βασιλαετού υπέστη δραματική μείωση και σήμερα πλέον μάλλον δεν αναπαράγεται στην Ελλάδα: Τα τελευταία γνωστά ζευγάρια επιβίωναν στο νότιο τμήμα του Ν. Έβρου μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '80, αν και ίσως 1 ζευγ. εξακολουθεί να φωλιάζει (Handrinos & Akriotis 1997, BirdLife International 2004). Σήμερα ο βασιλαετός είναι σπάνιος και τοπικός χειμερινός επισκέπτης, με μέσο όρο τα 6-10 άτομα ετησίως, κυρίως στους μεγάλους υγρότοπους της βόρειας Ελλάδας (Δέλτα Έβρου, Λ. Κερκίνη, Δέλτα Καλαμά κ.α.). Λίγα άτομα, κυρίως νεαρά, μεταναστεύουν νότια το φθινόπωρο, κατά μήκος των ακτών του Ιονίου (Μεσολόγγι, Δ. Πελοπόννησος κλπ) (Χανδρινός 1992, Handrinos & Akriotis 1997, ΕΟΕ αδημ. δεδομένα). Υπάρχουν 10 επανευρέσεις στην Ελλάδα ατόμων δακτυλιωμένων στην Ουγγαρία (5), στη Σλοβακία (4) και στη Βουλγαρία (Ακριώτης & Χανδρινός 2004).

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: <1% του ευρωπαϊκού (διαχειμάζοντος) πληθυσμού.

Οικολογία: Το μοναδικό είδος του γένους *Aquila* που ζει σε πεδινές/ημιπεδινές εκτάσεις. Φωλιάζει σε δένδρα σε πεδινά και παραποτάμια δάσοντας και αναζητεί την τροφή του σε ανοιχτές στεπώδεις εκτάσεις και καλλιέργειες, ενώ το χειμώνα συχνάζει σε μεγάλους υγρότοπους. Κατά την περίοδο αναπαραγωγής τρέφεται με μικρού ως μεσαίου μεγέθους θηλαστικά, ερπετά και πουλιά, ενώ το χειμώνα κυρίως με υδρόβια πουλιά, συχνά δε και με ψωφίμια (Αδαμακόπουλος et al. 1995, ΑΝΕΕ & ΟΙΚΟΣ ΕΠΕ αδημ. δεδομένα). Οι λαγόγυροι ήταν κάποτε βασική λεία του.

Απειλές: Οι κύριες απειλές που αντιμετωπίζει το είδος είναι η υποβάθμιση των πεδινών και παραποτάμιων δασών και (σε μικρότερο βαθμό) των υγρότοπων, η μείωση της λείας, η λαθροθηρία και τα δηλητηριασμένα δολώματα. Παρά το ότι παλιότερα φώλιαζε κοντά σε οικισμούς, είναι είδος πολύ ευαίσθητο κατά την αναπαραγωγική περίοδο.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος σχεδόν ο διαχειμάζων πληθυσμός του απαντάται σε περιοχές του δικτύου ΖΕΠ/Natura 2000. Στην περιοχή του Ε.Π. Δαδιάς ωφελείται από την ταΐστρα για τους γύπες.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Η προστασία του είδους στην Ελλάδα πρέπει να επικεντρωθεί τόσο στις περιοχές διαχείμασης όσο και στα αναπαραγόμενα ζευγάρια που πιθανόν θα βρεθούν. Σε γειτονικές χώρες (Βουλγαρία, ΠΓΔΜ) υπάρχουν αρκετά ζευγάρια του είδους κι έτσι ο βασιλαετός θα μπορούσε να επαναποιικίσει την Ελλάδα. Θα πρέπει επίσης να διερευνηθεί, ως μακροπρόθεσμος στόχος, η δυνατότητα αναπαραγωγής του είδους στην αιχμαλωσία, με σκοπό την επανεγκατάστασή του στη χώρα μας. Χρειάζεται επίσης αυστηρός έλεγχος της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων και της λαθροθηρίας, καθώς και ενημέρωση του κοινού.